

Ellen De Vriend

Pain au chocolat

Karakter Uitgevers B.V.

Proloog, zomer 2017

Mark houdt zijn wijnglas omhoog. ‘Santé!’

‘Ja, santé!’ zeg ik, en ik neem een slokje van de mousserende witte wijn, die eigenlijk iets te zoet is naar mijn smaak.

‘Spannend of het allemaal gaat lukken. Morgen een afspraak maken met de makelaar, oké?’

Ik knik, een beetje verhit door de zon en onze plannen. ‘Dan gaan we nog een keer kijken. Ik heb nu het gevoel dat ik van alles gemist heb.’ Ik neem een nieuwe slok uit mijn glas, laat mijn hoofd tegen de leuning van de stoel rusten en sluit mijn ogen.

De kerkklokken van Bellenat-sur-Sioule luiden. Zacht galmt het geluid over de weilanden. Het gehucht is niet meer dan een kerkelijke gemeenschap die nauwelijks op de kaart is te vinden. Mijn gedachten dwalen voor de zoveelste keer af naar de boerderijcamping Le lieu vert die we twee dagen eerder bekeken.

We reden ernaartoe over smalle, kronkelende weggetjes door maïsvelden en weilanden met grote rollen hooi en herkauwende witte Charolais-koeien. Aangezien er hier geen

straatnamen of huisnummers zijn – de postcode en de naam van het gehucht zijn voldoende voor de post en de bezoekers – moesten we even zoeken. Na een kleine tien minuten parkeerde Mark onze crèmekleurige Renault Captur aan de rechterkant van de smalle geasfalteerde B-weg vlak bij een waslijn waaraan twee geruite overhemden, een vale ribbroek en één onderbroek hingen. Vermoedelijk de wekelijkse was van de eigenaar. Daarachter een typisch Frans boerenerf met een samenraapsel van schuurtjes, stallen en scheefstaande overkappingen. Tussen het hoog opgeschoten gras lagen landbouwwerktuigen die al tientallen jaren niet meer waren gebruikt, autobanden en andere troep. Het zag er allemaal niet al te proper uit. Ik lijnde onze West Highland white terriër Nina aan, waarna ze uit de auto sprong, gevolgd door onze dochters Nora, Coco, Dana en Demi. De meiden gilden van schrik en schaarden zich achter hun vader toen een grote zwarte bouvier aan een ketting woest begon te blaffen. Klodders speeksel vlogen in het rond. Beschermend tilde ik Nina op. Al zo vaak had ik verhalen gehoord over grote honden die een klein dier beten of zelfs verscheurden. Ik moest er niet aan denken. Haastig liepen we verder naar het felblauw geschilderde hek van de camping. We waren direct verliefd op het charmant ogende huis, het typische *la France à la campagne*, met buitenmuren van crèmekleurige en beige natuursteen, deels voorzien van een stuc laag. Onmiddellijk herkende ik het van de foto's op internet. Hoewel ik eerst dacht dat die wel gefotoshopt zouden zijn, was de uitstraling hetzelfde. Klimop was tegen de muren op gekropen en het cement vertoonde scheuren en groene aanslag door het vocht. Het houtwerk kon ook wel een likje verf gebruiken. Druivenranken en blauweregen slingerden zich onbelemmerd over de pergola

waaronder verschillende plastic stoeltjes stonden die hun beste tijd hadden gehad. Aan de zijkant van het huis was een veranda met een lange, houten picknicktafel waaraan ik in gedachten ons gezin al zag zitten.

Achter elkaar aan liepen we door het hek het glooiende grasveld op, waarop een paar tenten en caravans stonden. Geen gazon zoals mijn schoonvader had, maar gewoon gras met weelderig groeiende brandnetels ertussen en kale plekken. Op het terrein stonden ook een paar metershoge bomen en braamstruiken. Heel veel braamstruiken met doornige takken die alle kanten op lagen. In principe was het terrein zeventuizend vierkante meter groot, maar de helft daarvan was bos. De camping was afgezet met half vermolmde scheefstaande paaltjes waaraan prikkeldraad was bevestigd. Het mooiste van al was de rustig kabbelende rivier de Sioule die langs het terrein liep.

Een zwart-witte bordercollie sprong blaffend op tegen het kippengaas dat de privétuin van de boerderij omheinde. Toen pas zagen we de oude man die moeizaam overeind kwam uit zijn stoel op de kleine achterplaats. *'Bonjour,'* groette hij ons. Zijn gebit leek te groot voor zijn mond en zijn haar zat vettig aan zijn schedel geplakt. Met zijn hand streek hij wat slierten haar naar achteren. We groetten hem terug en Mark legde in zijn beste Frans uit wat we kwamen doen. We schudden om de beurt de hand van Thibault Collet en stelden ons netjes voor. Door al onze vakanties in Frankrijk wisten we hoe sterk de Fransen hechten aan beleefdheidsvormen. Ik wilde mijn hand afvegen aan mijn jeans, ook al was er niets aan te zien.

Sloffend leidde monsieur Collet ons rond door donkere kamers die naar mottenballen en sigarettenrook stonken.

Met een opgewonden kriebel in mijn buik volgde ik hem.

Een keuken met een eenvoudig blokje met vijf kastjes en een aanrecht van gladgeschuurd hout. Boven de gootsteen zat een enkele kraan. Voor het raam stond een tafeltje met een geel formica blad en twee ijzeren stoeltjes. Het groene bloemetjes-behang in de woonkamer was verschoten en vlekkerig en hier en daar losgekomen van de muur. Het houtwerk was bedekt met afbladderende bruine verf en het geblokte zeil op de vloer krulde om bij de plinten. We stelden ons voor hoe het kon worden. Alles was mogelijk. De muur tussen de keuken en de woonkamer moest eruit en we zouden openslaande deuren plaatsen naar een terras op het zuiden.

Over een houten trap, waarvan de treden licht doorbogen onder mijn voeten, kwamen we terecht op een vierkante overloop met een hoog plafond. Mijn hand gleed over de walnotenhouten leuning. Er waren vijf deuren. Monsieur Collet duwde de eerste deur rechts open van een vierkante slaapkamer met een onbehandelde plankenvloer. Er stond een linnenkast en een eenpersoonsbed en twee ramen keken uit op de voorkant van het huis. Het rook er muf en overal lag een dikke laag stof. Verbleekte bruine gordijnen hingen tot op de grond. Via een tussendeur kwamen we in eenzelfde soort kamer, die leeg was. De vloer kraakte zacht onder ons gewicht. De deur aan het eind van de overloop kwam uit in een breed vertrek, de *master bedroom*, met links een slordig opgemaakte twijfelaar en aan de andere kant een smalle linnenkast en een open haard gemaakt van graniet. Een dikke roetlaag liet zien dat de haard nog in gebruik was. Er waren niet alleen twee ramen, maar ook een prachtig Frans balkon met siersmeedwerk en openslaande deuren. Verrukt deed ik een stap naar voren en liep ik er naartoe. Het uitzicht op het dal en het dorp was prachtig.

‘Als het heel helder is zijn de vulkaantoppen te zien van de

Puy de Dôme,’ vertelde monsieur Collet bijna trots. ‘Mijn vrouw vond het uitzicht zo mooi dat we daarom deze boerderij kochten.’ Stilletjes keek hij naar buiten.

Ik wilde hem vragen hoelang hij al alleen was, maar mijn intuïtie zei me dat niet te doen. Die vraag was te persoonlijk.

Abrupt draaide hij zich om en liep terug naar de overloop, waar hij de volgende deur opende. Erachter zat een badkamer die naar chloor en schimmel rook. De ruimte had een klein klappaam en was van de vloer tot aan het plafond betegeld met een mosterdkeurige tegel met een lelijk bruin patroon. Er stond een toiletpot, en er waren een wastafel en een douche die hun beste tijd al lang geleden hadden gehad. Achter de laatste deur zat een vrij steile vaste trap naar de zolder. Daar waren twee slaapkamers, die niet zoveel van elkaar verschilden. Verrassend was de extra badkamer met wastafel en douche die vanuit de twee kamers toegankelijk was. De badkamer was weliswaar klein, maar zou ideaal zijn voor Nora en Coco.

We dwaalden rond over het terrein en liepen een stukje langs de oever van de Sioule. Het water van de gestaag voortkabbelende rivier leek bruin, maar die kleur werd veroorzaakt door het bruine gesteente op de bodem. Het water zelf was kristalhelder. Op onze teenslippers liepen we er doorheen. Bomen met grillig gevormde stammen stonden aan de oever, met wortels reikend tot aan het water. Het enige wat ik erg jammer vond was dat de rivier alleen vanaf de bovenverdieping van de boerderij te zien was. Een Nederlander die voor de eerste keer met zijn tent op de camping stond vertelde ons dat de ongeveer zes meter brede rivier heel ondiep was. Alleen in het midden kwam het water tot aan zijn schouders. Hij vond het water een enorm pluspunt voor de camping.

Weer terug bij het woonhuis bekeek monsieur Collet ons enigszins achterdochtig. Hij had blijkbaar niet het idee dat we echt serieus waren. ‘Ik heb veel vaste gasten, mogen die wel blijven komen?’

‘*Pas de problème,*’ zei ik.

Hij lachte zo breed dat ik bang was dat zijn gebit eruit zou vallen. ‘*Pas de problème,*’ herhaalde hij. ‘*Magnifique!*’ Hij knikte ons toe. ‘De makelaar licht jullie wel verder in. Bedankt voor jullie interesse.’

Het was duidelijk dat we geacht werden te vertrekken, dus mompelden we een groet en liepen in de richting van onze auto. Ik voelde de blik van de oude man in mijn rug prikken.

Ik neem nog een slokje wijn. Mark ligt met gesloten ogen naast me. Ik trek het voetenbankje naar me toe en leg mijn voeten erop. De dag van de bezichtiging en de dagen daarna spraken we hardop over de dromen die we iedere vakantie hadden: verhuizen naar Frankrijk, meer tijd voor elkaar en de meisjes, wonen op het platteland en een relaxter leven onder de zon. En niet te vergeten het heerlijke eten en de geweldige wijnen.

De boerderij heeft genoeg kamers, het leistenen dak is pas vernieuwd en het achterstallig onderhoud kunnen we wel de baas. Juist daarom kunnen we het betalen. Maar hoewel een leven in Frankrijk een lang gekoesterde wens is, weten we ook dat we totaal geen ervaring hebben met een eigen bedrijf en alles wat daarbij komt kijken. Mark zegt dat we door onze vakanties wel weten wat we willen en dat we de rest kunnen leren. Hij vindt een hondvriendelijke camping een gat in de

markt en stortte zich gister ineens op een budgetplan voor alles wat er moet gebeuren: keukens voor de woning en de gîtes, tegels, sanitair, verf, grind voor de oprijlaan en de inrichting van de gîtes. Hij heeft uitgerekend dat we van de opbrengst van de twaalf staanplaatsen en de drie gîtes kunnen leven. Bovendien heeft monsieur Collet een vergunning voor de bouw van drie extra huisjes. En huisjes kun je het hele jaar door verhuren, benadrukte hij. Mark wuifde mijn bezwaren weg. Nu hij geen vaste baan meer heeft, ik uitgekeken ben op mijn werk en onze oudste dochter Nora toch naar het voortgezet onderwijs gaat, hebben we nú de kans om onze dromen waar te maken. De meisjes zijn nog jong, ze zullen de taal vast snel oppikken en nieuwe vriendschappen sluiten.

Zelf ben ik daar wat sceptischer over, maar ik zie mijn gezin wel zitten aan de picknicktafel in de zon, zwemmend in de rivier en genietend van het buitenleven. We hebben het gehad over staanplaatsen met wat meer privacy, omringd door struiken en bloemen en ik wil een kruidentuin en een moestuin beginnen. Ook verheug ik me er al op om de brocante-markten in de omgeving af te struinen op zoek naar leuke spullen voor de inrichting van de gîtes. Mark wil de PR gaan doen, de verbouwingen en alle klussen op het terrein en dan kan ik de reserveringen voor mijn rekening nemen en het contact met de klanten. Voor de rest zou de taakverdeling volgens Mark wel vanzelf lopen. Hij doet nu ook veel thuis, van de was ophangen tot stofzuigen, koken en de boodschappen.

We waren enthousiast en wisten dat we de camping wilden hebben. Het roer omgooien. Ergens anders helemaal opnieuw beginnen. Vooral ik, maar dat weet Mark niet. Als we deze kans nu niet pakten zou er niet snel weer een komen. En als het avontuur niet uitpakte zoals we hoopten konden we de

camping altijd weer verkopen en teruggaan naar Nederland, vond Mark. Dan hadden we het in elk geval geprobeerd.

Hij legt zijn hand op die van mij. 'Je maakt je toch niet ongerust meer?'

Ik zie de levenslustige schittering in zijn ogen en kan het niet over mijn hart verkrijgen om te zeggen dat het zo is. 'Nee, joh.'

Hij buigt zich naar me toe en geeft me een kus.

God, wat houd ik ontzettend veel van deze man.

Eenmaal terug thuis vertelden we aan de familie van Mark en aan onze vrienden en bekenden dat we naar Frankrijk gingen verhuizen. We zagen wel dat iedereen schrok van ons nieuws, maar ze vonden dat we ons hart moesten volgen. Bovendien was de afstand maar iets van zeventhonderd kilometer.

De drie jongsten vonden het geen probleem om te verhuizen. Nora was de enige van ons gezin die het niet zag zitten. Ze was enorm kwaad geworden en had dagenlang bijna niet tegen ons gesproken. We begrepen haar reactie wel, maar ze moest na de zomervakantie toch naar de middelbare school, dus waarom zouden we het niet doen?

De koop van de camping moest officieel worden geregeld en we zetten ons huis in Zeeland te koop.

De tijd kon voor ons niet snel genoeg gaan. Het liefst zouden we direct aan de slag gaan op de camping, om daar ons paradijs te realiseren. De zon op ons hoofd te voelen en een wijntje doen met wat tapas erbij. We popelden om naar Frankrijk te gaan, zeker toen het in november zo koud was en veel regende. Een collega van mij zei: 'Je zou twee keer per jaar een vakantie van zes maanden moeten nemen.'

De eerste maanden maakte ik me nog niet druk over de verhuizing omdat die nog zo ver weg was, maar ineens bleken de laatste maanden te kort om de emigratie goed voor te bereiden. Mijn collega bij het uitzendbureau werd ziek en ik moest extra uren werken. Financieel was dat welkom, maar mijn werk vond ik al heel lang niet leuk meer. Ik was de flexibele werkplek beu, de routine en de zogenaamde humor van mijn collega's en zakenrelaties. En had ik eindelijk de perfecte medewerker gevonden voor een bedrijf, verscheen de jongen niet omdat hij dan geen tijd meer had om te chillen. Op de vraag wat ik wél leuk vond en wat ik wél wilde doen, had ik tot mijn eigen ergernis geen antwoord. Het enige wat ik wist was dat ik graag eigen baas zou willen zijn en het liefst zoveel mogelijk buiten wilde leven. Maar ook meer tijd voor mijn gezin, voor een boek, gezelligheid en een redelijk inkomen. Een groot gezin was onze droom en we waren er ook heel blij mee, maar het betekende ook altijd rennen, dingen regelen en iedereen van A naar B brengen.

Tussen het werk en het huishouden door verstuurde ik verhuisberichten en zegde ik abonnementen op. En steeds moesten we met z'n allen het huis uit omdat de makelaar voor een bezichtiging kwam. Al weken was ik aan het inpakken, en de berg dozen groeide in alle kamers gestaag. Sommige waren al vol, andere half gevuld. Op de dozen schreef ik met een zwarte stift wat erin zat, maar steeds moesten er weer spullen uit die tóch nog nodig waren. Ik kon niet geloven dat we zoveel rommel hadden verzameld in de loop der jaren, dus moest er ook nog van alles verkocht worden wat we niet mee wilden nemen.

‘Een uitgelezen moment om alles eens flink op te ruimen,’ facetimedede Mark, die eind mei met zijn jongste broer Wim

naar Frankrijk was vertrokken om het woonhuis alvast woonbaar te maken. We waren er blij mee dat Wim, die een goedlopend klusbedrijf heeft, ons voor een mooi bedrag twee maanden wilde helpen.

Mark had makkelijk praten, want voor Facebook en Marktplaats moest ik foto's maken van alles wat we te koop hadden en omschrijvingen met alle relevante gegevens. En dan ook nog afspraken maken met kopers die de helft van de tijd niet kwamen opdagen op het afgesproken tijdstip.

Ons huis werd vrij snel verkocht, en dat leverde ons een mooi bedrag op onze spaarrekening op. En ik nam ontslag.

Pas toen onze dochters afscheid moesten nemen van hun vriendinnen, clubjes en school realiseerden we ons wat we echt allemaal zouden achterlaten. Niet alleen onze familie en vrienden, maar ook de buurt waar we al tien jaar woonden. We kochten de ruime twee-onder-een-kapwoning toen Coco drie maanden was. Nora was toen twee. Vier jaar later raakte ik na een hevige buikgriep ongepland zwanger van de tweeling, omdat mijn anticonceptiepil niet werkte. Mark hoopte stiekem op in elk geval één zoon, maar het werden nog twee meiden, en we zijn geweldig blij met ze. Hij beweert dat tweelingen bij hem in de familie niet voorkomen. Van mijn familie weet ik dat niet.

In de laatste weken voordat we vertrokken naar Frankrijk sprak iedereen die we kenden ons aan: de medewerkers van de Lidl waar we altijd boodschappen deden, de moeders op school en de burens. Vrienden en familie, die zich ineens realiseerden dat we binnenkort weg zouden zijn, kwamen allemaal nog even langs. Nu kon het nog. Ze noemden ons moedig en bewonderden de stap die we namen. Maar ik wist wel dat er achter onze rug om ook andere dingen werden gezegd.

Mensen die vonden dat we dit onze kinderen niet konden aandoen, die het een onbezonnen plan vonden en meenden dat we gek waren om een camping over te nemen. Een verslaggever van de plaatselijke huis-aan-huiskrant belde zelfs voor een artikel met foto, maar dat vond ik een te groot risico. Ik vertelde het niet aan Mark. Hij zou er immers niets van begrijpen dat ik deze kans op publiciteit aan me liet voorbijgaan.

We hadden nu wel benoemd wat we misten in ons leven, maar het was allemaal ook wel heel bekend en vertrouwd. Hoe sneller 6 juli dichterbij kwam, hoe meer ik besepte dat ik eigenlijk nauwelijks had nagedacht over de enorme beslissing om te emigreren naar een land waar we niemand kenden en waar ik niet zomaar even bij vriendinnen of Marks familie kon binnenlopen. Onze nieuwe plek was niet eens een dorp, meer een gehucht. Hadden we alles niet te veel geromantiseerd?

Mijn vriendin Monique was blij voor me, maar ze had niet gedacht dat ik zomaar zou weggaan uit Zeeland. We kletsten eens in de twee, drie weken over onze kinderen, onze mannen en iedereen die we verder kenden. Geen diepgaande gesprekken, maar even met elkaar meeleven. Straks kon buurten voor een bakkie of een wijntje niet meer. Maar we zouden natuurlijk vriendinnen blijven. 'Een beetje vriendschap laat zich niet afschrikken door een paar honderd kilometer,' zei ze. En een mooie camping in Frankrijk vond ze niet verkeerd als logeeradres. 'Al zal het ook wel saai zijn tussen al die ouwe mensjes en die boeren.'

Natuurlijk zou ik Monique ook missen, maar tegenwoordig zijn er zoveel moderne communicatiemiddelen dat we elkaar niet uit het oog hoeven te verliezen.

Mark moet er niet aan denken dat ze twee weken komt logeren op de camping. Hij heeft een bloedhekel aan Monique en vindt haar een roddeltante.

Bij het afscheid omhelst ze me in tranen. ‘Heel veel succes met jullie nieuwe leven. Wat een avontuur, Nadine. Als het maar niet zo gaat als op tv met die mensen die het roer omgooien en waarbij van alles misgaat...’